

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SO Brygida Łagodzińska

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2015 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Fundusz (...) z siedzibą w W.

przeciwko D. B.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Lesznie XI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Rawiczu

z dnia 12 grudnia 2014 r.

sygn. akt XI C 265/14

uchyla zaskarżony wyrok zaoczny i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Rawiczu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

/-/ B. Łagodzińska

UZASADNIENIE

Pozwem zarejestrowanym w dniu 20 lutego 2014 r. w Sądzie Rejonowym (...) w L. w postępowaniu elektronicznym powód (...) (...) Fundusz (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej D. B. kwoty 518,45 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Postanowieniem z dnia 24 marca 2014 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym (...) w L. stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Lesznie.

Pozwana nie zajęła stanowiska w toku postępowania.

Wyrokiem zaocznym z dnia 12 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Lesznie XI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Rawiczu w punkcie 1. oddalił powództwo, w punkcie 2. kosztami postępowania obciążył powoda.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł powód zaskarżając wyrok zaoczny w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił:

- naruszenie przepisu postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia tj. art. 339 § 2 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie przejawiające się w braku przyjęcia za prawdziwe twierdzeń powoda przytoczonych w pozwie dotyczących istnienia oraz wysokości roszczenia powoda względem pozwanego w sytuacji, gdy strona pozwana

nie brała udziału w rozprawie, zaś twierdzenia powoda nie budziły wątpliwości ani nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa,

- naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść rozstrzygnięcia tj. art. 233 par 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez dowolną, sprzeczną ze wskazaniami wiedzy i zasadami doświadczenia życiowego ocenę dowodów przejawiającą się w błędnym uznaniu, że powód nie wykazał swej legitymacji procesowej podczas gdy do pozwu zostały załączone dokumenty w postaci umowy przelewu wierzytelności z dnia 8.10.2013 r. zawartej pomiędzy (...) (...) Fundusz (...) a S. Sp. z o. wraz z załącznikiem nr (...), a także Aneksu nr (...) z dnia 29.01.2014 roku do umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 8.10.2013 wraz z załącznikiem, w którym wierzytelność względem pozwanej D. B. została skonkretyzowana między innymi poprzez wskazanie numeru oraz daty umowy zawartej przez pozwaną, a także imienia i nazwiska, numeru PESEL oraz danych adresowych pozwanej, wobec czego nie powinien budzić wątpliwości fakt nabycia przez powoda wierzytelności wobec pozwanej, a tym samym legitymacja procesowa powoda do występowania w postępowaniu przeciwko D. B..

Mając na uwadze powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zasądzenie na rzecz powoda (...) (...) Fundusz (...) z siedzibą w W. od pozwanej D. B. kwoty 518,45 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21.02.2014 r. do dnia zapłaty, zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem I instancji, zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, za postępowanie apelacyjne, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna.

W szczególności zasadne okazały się zarzuty błędnej oceny dowodów i – co za tym idzie – nierozpoznania istoty sprawy. Stąd konieczne było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Rejonowy zaskarżonym wyrokiem zaocznym oddalił w całości powództwo uznając, iż strona powodowa nie przedstawiła w niniejszej sprawie żadnych wiarygodnych dowodów w postaci dokumentów, na podstawie których możliwe byłoby uznanie za udowodnione nabycia przez (...) (...) Fundusz (...) od (...) Sp. z o.o. w W. wierzytelności wobec D. B.. W ocenie Sądu Odwoławczego argumentacja Sądu pierwszej instancji przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyraźnie wskazuje na to, iż Sąd Rejonowy uchybił w niniejszej sprawie dyspozycji przepisu art. 233 § 1 k.p.c., dokonując nieprawidłowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego.

Wskazać należy, iż Sąd pierwszej instancji odnosząc się do dokumentów złożonych przez powoda, stwierdził, iż powód nie wykazał, iż po stronie pozwanej powstał obowiązek świadczenia na rzecz powoda wskutek przelewu wierzytelności określonej w pozwie. Zdaniem Sądu Rejonowego z umowy cesji wierzytelności nie wynika, by przedmiotem umowy była wierzytelność wobec D. B.. W konsekwencji Sąd ten uznał, że z załączonych do akt sprawy dokumentów nie można wywnioskować, aby powód był rzeczywiście wierzycielem pozwanej.

Z argumentacją tą nie sposób się zgodzić. W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na to, iż oprócz umowy pożyczki zawartej przez pozwaną ze spółką (...) sp. z o.o. w dniu 18 maja 2012 r. nr (...), powód złożył do akt odpis umowy cesji wierzytelności z dnia 8 października 2013 r. wraz z wyciągiem z załącznika do tej umowy, aneks nr (...) do w/w umowy z dnia 4 grudnia 2013 r., aneks nr (...) do w/w umowy z dnia 29 stycznia 2014 r. wraz z załącznikiem. Przy czym z załącznika do umowy, który określa wierzytelności będące przedmiotem zbycia wynika, iż dłużnikiem jest D. B. z tytułu umowy numer (...) zawartej w dniu 18 maja 2012 roku, a więc tożsamy z przedłożoną umową pożyczki.

W ocenie Sądu Odwoławczego przedłożone do akt sprawy dokumenty świadczą o istnieniu wierzytelności dochodzonej przez powoda, zaś dane ujęte w wyciągu z załącznika do umowy cesji obrazowały obok kwoty zakupionego przez

powoda kapitału kredytowego także inne części składowe zadłużenia oraz wszelkie dane identyfikujące dłużniczkę. Wobec powyższego nie było żadnych podstaw do tego, aby podważać zarówno skuteczność umowy cesji wierzytelności jak i jej wysokość, albowiem zarówno przedłożona umowa pożyczki, jak i wyciąg z umowy cesji wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika są dowodami wiarygodnymi i w pełni dokumentującymi powyższe dane.

Nietrafna jest również argumentacja Sądu Rejonowego, iż przedłożony przez powoda wyciąg z załącznika do cesji wierzytelności nie zawierał informacji na temat tego, jaka wierzytelność, w jakiej wysokości i wobec kogo była przedmiotem cesji. Należy zauważyć, iż wyciąg ten stanowi niewątpliwie załącznik do umowy sprzedaży wierzytelności wymieniający w sposób szczegółowy te wierzytelności, które na podstawie przedmiotowej umowy nabyła od (...) sp. z o.o. strona powodowa. Wyciąg ten obejmuje wprawdzie jedną tylko wierzytelność, brak jest jednak podstaw do odmówienia słuszności twierdzeniom skarżącego, iż ze względu na ochronę danych osobowych pozostałych dłużników wymienionych w załączniku powód nie był uprawniony do przedłożenia całego dokumentu załącznika. Nie można się również zgodzić ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, iż wyciąg stanowiący załącznik do umowy sprzedaży nieruchomości nie pozwala na precyzyjne ustalenie osoby dłużnika oraz przysługującej powodowi wierzytelności. Wbrew argumentacji zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyciąg ten zawiera bowiem wszelkie informacje przedmiotowo i podmiotowo istotne.

Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż powód załączył do akt niniejszej sprawy całą dokumentację, jaką uzyskał od swojego poprzednika prawnego (...) Sp. z o.o. – w szczególności w postaci umowy pożyczki nr (...) z dnia 18 maja 2012 roku, wniosku o pożyczkę, wypowiedzenia umowy pożyczki z dnia 8 lipca 2013 r., wezwania do zapłaty skierowanego przez poprzednika prawnego powoda do dłużniczki.

Okoliczność zaś czy pozwana została zawiadomiona o cesji nie ma znaczenia dla skuteczności tej czynności, skutki braku zawiadomienia reguluje art. 512 k.c.

Mając na uwadze powyższe należało stwierdzić, iż wbrew odmiennemu stanowisku Sądu Rejonowego, powód podolał spoczywającemu na nim w myśl art. 6 k.c. ciężarowi dowodu i na podstawie złożonej w toku niniejszego postępowania dokumentacji wykazał fakt istnienia wierzytelności wobec D. B. wynikającej z zawartej w dniu 18 maja 2012 r. z (...) sp. z o.o. umowy kredytu gotówkowego nr (...), jak również powód udowodnił fakt nabycia od (...) sp. z o.o. przedmiotowej wierzytelności na podstawie umowy przelewu z dnia 8 października 2013 roku.

Ponadto, podkreślenia wymaga, że dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy zostały przedłożone w przepisanej formie. Załączona do pozwu umowa prowadząca do przejścia uprawnień na powoda wskutek jej poświadczenia za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie adwokata w trybie art. 129 § 3 k.p.c. stała się dokumentem urzędowym. Już bowiem z dosłownego brzmienia art. 129 § 3 k.p.c. wynika, że charakter dokumentu urzędowego ma tylko poświadczenie zgodności z oryginałem dokonane przez profesjonalnego pełnomocnika. Znamienne jest, że podpisy stron pod umową z dnia 8 października 2013 r. oraz pozostałymi dokumentami stanowiącymi jej integralną część, zostały poświadczone przez notariusza. W obecnym stanie prawnym jedynie notariusz ma bowiem uprawnienia do poświadczenia własnoręczności podpisu (por. art. 96 pkt 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 z późn. zm.)). Po poświadczeniu przez notariusza własnoręczności podpisów złożonych pod wymienionymi wyżej dokumentami prywatnymi, dokumenty te nie muszą zostać dołączone do wniosku w oryginale, o ile wnioskodawcą będzie reprezentował profesjonalny pełnomocnik, który poświadczy ich zgodność z oryginałem w trybie art. 129 § 3 k.p.c. (tak: postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 23 września 2010 r., sygn. akt I ACz 1229/2010, OSAW 20111/208).

Marginalnie wskazać trzeba, że w niniejszej sprawie Sąd I instancji orzekł o żądaniu pozwu wyrokiem zaocznym, z uwagi na to, że pozwana nie stawiała się na rozprawie, nie zajęła stanowiska i nie wdała się w spór z powodem. Zgodnie z treścią art. 339 § 1 k.p.c., sąd wyda wyrok zaoczny, jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie (przy czym przesłanką wydania takiego rozstrzygnięcia jest prawidłowe zawiadomienie strony pozwanej o terminie rozprawy – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1973r. III PRN 3/73, LEX nr 83847). W myśl § 2 art. 339 k.p.c., w takim wypadku sąd przyjmuje za

prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Powyższe oznacza, że w art.339 § 2 określono podstawę faktyczną wyroku zaocznego. Zgodnie z tym przepisem sąd - jeżeli nie ma uzasadnionych wątpliwości - zobligowany jest do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej (tj. twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych) za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo. Przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 r., sygn. I CKU 176/97, publ. LEX nr 37430, Prok.i Pr.-wkl. 1999/9/30; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1972 r., sygn. III CRN 539/71, publ. OSNCP 1972/7-8/150). Nie sposób zatem zgodzić się ze stanowiskiem prezentowanym przez skarżącego w niniejszej sprawie, jakoby ze względu na to, iż pozwana nie stawiała się na rozprawie i nie brała udziału w sprawie automatycznie zaktualizowały się przesłanki do wydania wyroku zaocznego uwzględniającego powództwo. Jak była o tym mowa powyżej, niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy będzie musiał ponownie rozważyć okoliczności wskazane w pozwie, ze szczególnym uwzględnieniem dokładnego wyliczenia roszczenia odsetkowego, oraz kosztów, które zostały wygenerowane wskutek braku spłaty przedmiotowej umowy pożyczki. W tym zakresie Sąd będzie zobligowany do dokonania kompleksowej oceny zgromadzonych dokumentów., w tym w szczególności pod kątem wykazania wysokości dochodzonego roszczenia.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c., Sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, pozostawiając Sądowi Rejonowemu na podstawie art. 108§2 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

/-/ B. Łagodzińska